

DILLUNS, 16 GENER 2023

LA VANGUARDIA

LA CONTRA

Víctor-M. Amela - Ima Sanchís - Lluís Amiguet

Albert Marquès, pianista i compositor

Tinc 37 anys. De Granollers, als 22 anys me'n vaig anar a París, on vaig viure tres anys, i des de fa onze visc a Nova York. Casat amb una artista novaiorquesa. Tenim dos fills. Faig classes de música en una escola secundària pública. Soc activista, denuncio els abusos de poder i lluito contra la pena de mort. Soc ateu

“Jazz i poesia des d'una cel·la d'aïllament al corredor de la mort”

ZENO GILL

Com va néixer *Freedom first*? Jo visc a Brooklyn, un barri negre ple de músics i clubs de jazz. Durant la pandèmia ens ajuntàvem un munt de músics i fèiem concerts al carrer per a la gent del barri cada dia.

Eren temps agitats a Nova York. Sí, jo anava a totes les manifestacions que convocava Black Lives Matter després de la mort de George Floyd, i el meu veí i amic saxofonista Roy Nathanson em va parlar de Keith Lamar.

Qui és Keith Lamar? Un pres afroamericà a l'estat d'Ohio que fa 30 anys que defensa la seva innocència. És en una cel·la d'aïllament al corredor de la mort.

Ni patí, ni menjador ni zones comunes? No. En Keith s'ha convertit en un humanista, s'ha dedicat aquests 30 anys a estudiar història, sociologia, filosofia i a escoltar jazz.

De què se l'acusa? D'haver matat un guàrdia de la presó. L'Estat va retenir proves que haguessin demostrat la seva innocència. La seva execució està prevista per al 16 de novembre del 2023. La reflexió va sorgir immediatament: i si

protestem abans que els matin i no després?

Ha pogut visitar-lo? Sí, el corredor de la mort és un lloc terrible, allà els presos són com zombis, persones fent cua per ser executades que acaben desconnectant el cervell per no patir tant. En Keith llegeix i estudia obsessivament per mantenir-se assenyat. Va publicar la seva biografia autoeditada, impactant.

Es van fer amics. Sí, és un dels intel·lectuals més interessants que he conegut. Vam posar en marxa el projecte *Freedom first, música des del corredor de la mort*.

En què consisteix? Al principi eren concerts al carrer: 25 músics de jazz tocant i en Keith recitant per telèfon en directe la seva poesia des de la presó. Quan no el deixaven connectar-se posàvem enregistraments de la seva poesia. Després la idea es va convertir en un disc.

Què expliquen les seves lletres? Són com un cop de puny a la cara. Les seves reflexions són demolidores, no sé si serien suportables sense música.

No devia ser fàcil gravar el disc. Ha estat una odissea d'un any: 21 músics de

De Granollers al bressol del jazz

Se'n va anar de Granollers a París amb 22 anys. “Sona molt romàntic, però el primer any vaig treballar en un McDonald's i no vaig poder tocar. Quan ja vaig aconseguir viure de tocar me'n vaig anar a Nova York, l'epicentre del jazz. Vaig passar un any treballant en restaurants amb mexicans indocumentats com jo i tocant al metro”. Ara és un músic reconegut que actua als clubs més importants de Nova York i ha aprofitat aquest reconeixement per defensar la causa de Keith Lamar, afroamericà que espera la seva execució al corredor de la mort. Junts, una vintena de músics de jazz i Lamar com a lletrista i rap-sode des de la presó i per telèfon han gravat el disc *Freedom first, música des del corredor de la mort*, que es presentarà amb un concert l'1 de febrer al Black Music Festival de Girona i el 2 a Paral·lel 62 (Iridia Fest).

primer nivell, tots amics, i en Keith posant paraules a la música des d'una presó de màxima seguretat.

I podien parlar per telèfon sense problemes?

Als EUA tot és un negoci, incloses les trucades de telèfon, però sempre depens del caprici dels guàrdies.

Quin és el missatge de Keith Lamar?

La necessitat d'humanitzar totes les persones que hi ha a la presó. Ens han dit que la gent que és a la presó són monstres, criminals.

I?

Quan parles amb aquell monstre (en aquest cas, innocent) i veus que és una persona tan sensible, humana i potent artísticament, una de les conclusions és que tenim gent tancada que podria aportar coses a la societat. Espero que aquest disc faci preguntar-se a la gent per a què serveixen les presons. Tot el que recaptem va per a la causa.

La pena de mort és un tema sobre el qual es discuteix als Estats Units?

En general no és un tema de què es parli, ni republicans ni demòcrates, prefereixen no entrar-hi (no dona ni treu vots), malgrat que sabem que des dels anys setanta, abans o després de l'execució, s'ha demostrat que una de cada nou persones executades era innocent. I hi ha un altre missatge molt universal.

Quin?

Un acaba preguntant-se quin sentit té la seva pròpia vida. Un dia en Keith em va dir: Tots els éssers humans han d'afrontar la mort. La vida té sentit perquè un dia acaba, la diferència entre vosaltres allà fora i jo és que jo en sé la data, i vosaltres jugueu amb la idea de no saber quan passarà.

Parla amb ell sovint?

Hi parlo gairebé cada dia des de fa dos anys i mig. L'he visitat tres vegades i hi anirem a l'abril amb els meus fills. S'ha convertit en un dels meus millors amics.

Vostè és mestre en un institut públic.

Sí, una escola fundada per un educador social on s'utilitza la música com a eina de transformació i amb realitats molt dures, l'any passat dos dels meus exalumnes es van suïcidar.

És vostè un home compromès.

Quan vaig conèixer en Keith, ell no sabia que era un poeta i que amb les seves paraules no només ajuda que es pugui reobrir el seu cas, sinó a persones en situacions també molt difícils, estic orgullós d'ell.

Li han robat la vida.

Sí, és a la presó des dels 19 anys, tota una vida. Sap explicar amb nitidesa, i ho fa en una de les cançons, què significa això, i què és néixer i créixer en la pobresa i el racisme.

IMA SANCHÍS

EAE Business School
BarcelonaMBAS
MASTERS
GRADOSDe:
Planeta Formación y UniversidadesWORK
TO CHANGEWe make
it happenEnciende tu espíritu
del cambio.ABIERTA CONVOCATORIA 2023
eaebarcelona.com